

14513

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

6360 sayılı Kanun'un kırsal alanlarda meydana getirdiği sorunlar, büyükşehirlerde mahallelerin kırsal ve kentsel olarak yapılandırılmasını zorunlu kılmıştır. Bu noktada 7254 sayılı Kanun ile birlikte büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan statüsü verilmesinin önü açılmıştır. Böylece kırsal niteliğini devam ettiren yerlere mali açıdan bazı ayrıcalıkların tanınması ve mevcut sorunların çözüme kavuşturulması hedeflenmiştir. Ancak kırsal mahalle düzenlemesinin de çeşitli aksak yönleri bulunmakta ve 6360 sayılı Kanun'un yol açmış olduğu pek çok soruna çözüm getirmemekle birlikte ilave sorunlara da neden olmuştur.

Köy yerleşim alanı ve köy gelişim alanındaki araziler, köylerin mahalle olmasıyla birlikte emlakçıların ve rantçıların yatırım aracı haline gelmiştir. Sermaye sahipleri; köylülerin rekabet edemeyeceği fiyatlarla emlakçılardan, köy yerleşim alanından ve köy gelişim alanından parseller satın almaktadır. Köylerdeki emsal değerler; dekarı 10 bin TL'lerden, dekarı bir milyon- iki milyona çıktı. Dolayısıyla emlakçılar ve rantçılar ile birlikte köylerdeki arazilerin emsal değerleri, yüksek meblağlara ulaşması nedeniyle rekabet edemeyen köylü, köyünü terk etmeye başladı.

Bu husus da hayvancılığı, tarımı ve üretimi yakından etkilerken; yine tarımın, aile içi hisse devri ile büyümesinin de önüne büyük bir ekonomik engel oluşturdu. Zira yapılacak iş tarımsal bir faaliyetken satın alınacak arsa ya da arazi, şehirdeki arsa fiyatları ile eşitlenir hale geldi. Hayvancılık başta olmak üzere tarla tarımı da yerini arazi rantına bıraktı.

14513

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

Mahalle statüsüne geçilmesinden sonra belediye tarafından imar getirilen köylerde, belediye, “yaptığı imar masrafını istemek” yerine köylünün avlusuna bahçesine “hissedar” olarak girmiştir. En büyük tehlike de buradadır: zira belediyeler bu hisselerini umuma açık ihalelerle satışa sunmuştur. Dolayısıyla köylü, avlusuna hissedar olan yabancıların insafına terk edilmiştir. O kadar suistimale açık bir uygulama ki, tefecilerin bu tür avlu hisselerini alarak, köylüyü zor duruma düşürebilmesinin de önü açılmıştır.

Günümüz piyasa koşullarında; hayvancılık ve tarımsal üretimde sürekliliğin sağlanması “köylünün köyünde huzurlu olmasına bağlı olduğu” anlaşılmasına rağmen, mahalleye dönüştürülen köylerdeki bir diğer sıkıntı da: Köylünün yıllardır ecr-i misil bedelini ödeye geldiği tarlasının, makul bedelle kendisine değil, belki o tarlayı sadece kredi teminatı için alan yabancılara satılmasıdır.

Yine son zamanlarda; boşaltılan köylerin gelişim alanları sessiz sedasız TOKİ’ye devredilerek satışa çıkartılmıştır. TOKİ’nin ve emlakçıların rant alanı haline getirilen köylerdeki gelişim alanları tamamen köylülerden alınarak, zenginler faydalandırılmıştır. Zaten köy nüfusunun azalmasından dolayı tarımsal üretimi büyük bir yara alan köylerde, üretim tamamen durma noktasına gelme tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır.

Söz konusu 6360 sayılı Kanun ile birlikte köylerin mahalleye dönüştürülmesi ve yine 7254 sayılı Kanun ile büyükşehir sınırları içinde mahalleye dönüştürülen köylere kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan statüsünün verilmesi ile köy halkının yaşadığı sorunlar ve mağduriyetler dikkate alınarak; ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, özellikle mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korunması, hayvancılığın ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması amacıyla tarafımdan 28.11.2023 tarihinde Meclise araştırma önergesi de verilmiştir.

Bu çerçevede;

1. Yukarıda belirtilen sorunlar ve mağduriyetlere ilişkin olarak ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesine yönelik bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışmanız var mıdır? Söz konusu mağduriyet ve sorunlara ilişkin ne gibi önlemler alınmıştır veya alınması planlanmaktadır?

14513

Yüksel ARSLAN
Ankara Milletvekili

2. Bahsi geçen nedenlerle mülkiyet hakkı elinden alınan köylünün haklarının korumasına yönelik çalışmalar var mıdır?
3. TOKİ Başkanlığınca son beş yılda arsa satış ihalelerinden elde edilen gelir nedir?
4. 2019-2024 yılları arasında Türkiye genelinde Milli Emlak tarafından TOKİ'ye devredilen arazi miktarı nedir?
5. Son beş yılda Türkiye genelinde Milli Emlak tarafından TOKİ'ye devredilen arazilerden kaç TOKİ tarafından satılmıştır? Bu arazilerden elde edilen gelir nedir?
6. Tarımsal arazilerin imara açılmasının önlenmesine yönelik yasal düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?
7. 2019 - 2024 yılları arasında Türkiye genelinde toplam kaç hektar tarım arazisine imar izni verilmiştir?